

Warszawa, 9 września 2014

Dot.: MZ-ZP-Z-0212-29479-9/JG/14

Dr Igor Radziejewicz Winnicki
Ministerstwo Zdrowia
Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Przesyłam uwagi Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego do założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Przedstawione do konsultacji założenia są minimalistyczne i dotyczą głównie regulacji niejako wymuszonych przez orzeczenia europejskich instytucji sadowniczych. Są one istotne i należy dostosować prawo do tych orzeczeń.

Jednak od powyższych istotnych zagadnień szczegółowych daleko ważniejsze są zmiany w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego, polegające na opracowaniu mechanizmów, które w sposób skuteczny wprowadziłyby realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Praktycznie całe środowisko psychiatryczne jest zbulwersowane faktycznym brakiem realizacji Programu, wynikającym z odejścia od jego finansowania.

Należy w sposób jednoznaczny ustalić zasady finansowania Programu i zasady jego egzekwowania. Należy wprowadzić prawne mechanizmy skutecznego realizowania założeń Programu m.in. poprzez możliwość bezpośredniego przekazywania Sejmowi nie tylko sprawozdań z realizacji Programu realizowanych przez Ministerstwo Zdrowia, ale opinii niezależnych instytucji i organizacji. Miałyby to na celu zapobieżenie faktycznej nierealizacji Programu, a nawet działaniom sprzecznym z jego założeniami, tak jak to ma miejsce aktualnie, kiedy to nie tylko nie realizuje się większości węzłowych zagadnień, ale wręcz doszło do faktycznego zmniejszenia finansowania świadczeń psychiatrycznych. W założeniach należy wprowadzić opracowanie mechanizmów skutecznego zwiększenia finansowania szeroko rozumianych świadczeń psychiatrycznych.

Należy też określić czas przechowywania dokumentacji przez lekarza upoważnionego przez marszałka województwa do kontroli zasadności stosowania przymusu. (pkt. III.1.3. 2). Przy regulacji umożliwiającej nagradzanie pacjentów uczestniczących w zajęciach

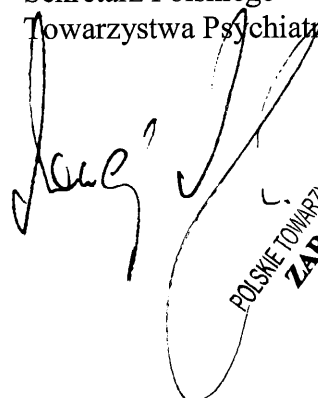
rehabilitacyjnych (pkt. III.1.6) należy wskazać źródła ich finansowania. Skrajne ubóstwo obecnego systemu psychiatrycznej opieki zdrowotnej spowoduje, że przepis bez tego będzie martwy. To samo dotyczy jasnego określenia zasad finansowania osób przebywających w podmiotach leczniczych w ramach wykonywania orzeczonego przez sąd środka zabezpieczającego (pkt. III.1.7).

Zarówno w znowelizowanej ustawie o ochronie zdrowia psychicznego, jak i w znowelizowanej ustawie o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi powinny być wpisane mechanizmy szybkiego reagowania na nowe, nieprzewidziane lub negatywne zjawiska, jakie mogą wystąpić w trakcie realizacji Programów.

Wbrew proponowanym zmianom w obu ustawach, które miałyby zmniejszyć rangę corocznych sprawozdań i propozycją zastąpienia ich składaniem informacji, proponuje się, aby w obu znowelizowanych ustawach znalazła się konieczność sprawozdawania nie tylko podjętych działań, ale również szczegółowa analiza przyczyn niezrealizowania zadań, sygnalizowanie nowych zjawisk i – przede wszystkim - propozycji efektywnego ich rozwiązywania oraz elastycznego reagowania na różnym poziomie legislacyjnym: zarówno ustawowym jak i w postaci nowelizacji rozporządzeń. Dotychczasowy system sprawozdawania wydaje się nadmiernie szczegółowy natomiast zupełnie pozbawiony części analitycznej i propozycji szybkiego reagowania na niepokojące zjawiska. W odniesieniu do ustawy o wychowaniu w trzeźwości, proponowany w założeniach system informowania, zamiast aktywnej sprawozdawczości może powodować wieloletnie opóźnienia w dostosowywaniu prawa do zmieniających się okoliczności. Nie przekonuje argument, że zmiana systemu sprawozdawania umożliwi „pełniejszą długofalową analizę zaistniałych (...) sytuacji i zagrożeń”. Coroczne sprawozdawanie z analizą i propozycjami reagowania nie stoi w żadnej sprzeczności z analizami dłuższych 5-letnich okresów realizacji Programów, natomiast pozwala na bardziej elastyczne reagowanie na nieprawidłowości.

W imieniu Zarządu Głównego

Dr Maciej Matuszczyk
Sekretarz Polskiego
Towarzystwa Psychiatrycznego

POLSKIE TOWARZYSTWO PSYCHIATRYCZNE
ZARZĄD GŁÓWNY
Dr n.med. Maciej Matuszczyk
SEKRETARZ